

„Danskeren“

ET NYHEDS- OG OPBYGGESES-
BLAD FOR DET DANSKE
FOLK I AMERIKA,
udgivet af
Danish Lutheran Publishing House,
Blair, Nebraska.

„Danskeren“ udgaar Onsdag i hver Uge.
Pris pr. Aargång:

De Forenede Stater \$2,00. Ulandet \$2,50
Bladet betales i Forskud.

Bestilling Betaling, Adresserforandring
etc. med Undtagelse af Bidrag til
Bladets Indhold adresseres

DANISH LUTH. PUBL. HOUSE,

Blair, Nebraska.

Alle Bidrag til Bladets Indhold —

Korrespondancer, Afhandlinger og andre

Artikler — sendes til dets Redaktør:

A. M. ANDERSEN, Blair, Nebr.

Entered at Blair Post office as second

class matter.

Acceptance for Mailing at special
rate of postage, provided for in Section
1103, Act of Oct. 3, 1917, authorized
on July 8, 1918.

Advertising rates made known upon
application.

I Tilfælde af, Bladet ikke modtages
regelmæssigt, bedes man klage til det
stædige Postkontor. Skulde dette ikke
hjælpe, bedes man henvende sig til „Dan-
skeren“ Kontor.

Når Læserne henvender sig til Folk,
som averterer i Bladet, enten for at ke-
de hos dem eller for at få Oplysning
om det averterede, bedes de altid om-
tale, at de saa Avertissementet i dette
Blad. Det vil være til gengæld Støtte.

Følgeblad til Danskeren. Vor
Ven N. H. Debel, Ph. D., der
Aar tilbage var først Elev og
siden Lærer ved Dana College
og nu er Principal for „Department of Political Science“ ved
Goneher College, Baltimore, Mary-
land, har vist Danskeren den
Venlighed at udarbejde Følge-
bladet til dette Nummer af Bla-
det, Kort og medfølgende Beskrivelse
over de tre Afstemnings-
zoner i Slesvig, hvorfor vi her
ved bevidner ham vor hjertelige
Tak. Det er en aktuel Sag, der
her er givet et godt Indlæg i, og
Læserne vil uden Twiv sætte
Pris paa dette Følgeblad, som
de kan gemme for Sammenlig-
ning, efterhaanden, som der be-
rettes om Folkerettens Gennem-
førelse i Sønderjylland.

Lægmandsbevægelsen er naaet
til Egypten. Der findes der en
aktiv Organisation under Navnet „Eldstes og Lægmands Mis-
sions-Bevægelse af den evangeliske
Kirke i Egypten;“ den arbejder i Harmoni med de for-
skellige missionerende Bekendelser. Den har skænket Forbedring
af Søndagsskolen særlig Opmærksom-
hed, indført moderne Under-
visningsmetoder og arbejder med
at samle Børn fra Gaden ind i
Søndagsskolen. „The Lutheran.“

Past. J. Madsen, Brush, Colo.,
har tilsendt os et Ekspl. af et
engelsk Sanghefte, som han har
udgivet. Heftet indeholder, for-
uden „Common Service“ (Alter-
tjenesteformular) 54 danske Sal-
mer i Oversættelse. Der er blandt
disse 54 — 11 af Kingo, 9 af
H. A. Brorson (2 af N. Brorson),
og 7 af Grundtvig (1 omarbejd-
et af ham). Heftet kan bruges
for sig selv, men er dog særlig
beregnet som et Tillæg for Dan-
ske til „Common Service.“ The
United Lutheran Church's Sal-
meh bog.

Ninth Annual Convention. I
Lørdags modtog vi tilsendt os
af Missionær J. P. Nielsen, Ja-
pan, en Pamphlet, indeholdende
„Minutes of the Ninth Annual
Convention of the Joint Conference
of Lutheran Missions co-operating
in Japan.“ Der er i Heftet, som er paa 67 Sider, ind-
befattet „A Proposed Comprehensive
Policy for the Japan Church“ og „A Proposed Basis
of Cooperation between the Mis-
sions and Japanese Church.“ Mø-
det, der berettes om, holdtes i
Hakato Lutheran Church den
25. Marts, 1919. Heftet er inter-
essant og oplysende for alle Ja-
pan-Missionens Venner.

Et luthersk Menighedsblad hen-
leder Opmærksomheden paa den
Kendsgerning, at en Menigheds-

skole holdes væsentlig for at un-
dervise i Religion og ikke i det
tyrkiske Sprog; at medens Lutheranere
har Ret til at høre Evan-
geliet forknyt i det Sprog, de
forstaar bedst, saa bør deres
Børn ikke uddannes til blot at
tilbede i dette Sprog. Dette er
sund Fornuft. Den lutherske Kir-
ke holder sin Stilling i Verden
i Dag ikke paa Grund af noget
Sprog, men paa Grund af sine
Principper, sin Lære og sin Fast-
holden ved Guds Ord. Aandelig-
hed er en Hjertets og ikke en
Sprogets Sag. „The Luth.“

Af særlig Interesse. Fra Rev.
Luther M. Kuhns, Distrits For-
mand for National Lutheran
Council, modtog vi i Mandags
efter følgende Indbydelse: „De og en-
hver som helst interesseret Læg-
mand af Deres Menighed (an-
tager, samme Indbydelse er sendt
til alle lutherske Præster i Ne-
braska.) indbydes til at overvære
et Møde i Y. M. C. A. Auditorium,
Omaha, Kl. 11 A. M., Lördag
den 18. Oktober, for at höre
Rev. Prof. M. J. Stolee, der
just er vendt tilbage fra de krigs-
distrakter i Europa, og Rev.
Dr. Lauritz Larsen, National Lu-
theran Councils Sekretær, tale
om Tilstandene i Europa og vo-
re nødflidende Lutheraners Be-
hov.“

Maanedblad for K. F. U. M.
i København. For kort Tid si-
den modtog vi et Ekspl. af dette
Blad, rimeligvis, tilsendt os
af Gunner Engberg, efter at han
var kommen hjem fra Amerika.
Han skriver deri fra Detroit,
Mich., under dato 12—6. Men
det interessante i Heftet er
en Beretning af Ingeniør Jens
Engberg (Gunner Engbergs Bro-
der) om Billy Sunday. Under
sit Besøg i Chicago sidste Som-
mer fik han Anledning til at höre
den berømte amerikanske Væk-
kelsespredikant. Hr. Engberg sy-
nes meget grebet af Billy, særlig
ogsaa af hans Livshistorie. Om
hans Prædiken siger han bl.
a.:

„Billy er en klog og begavet
Mand, han er meget belæst, og

hans Argumenter er saa letfat-

telige og med en Mængde sund
Sans i — og han kender sit

Publikum. Ligesom der er noget,

der kan kaldes „Salgets Psyko-
logi,“ som det er nyttigt for en

Handelsmand at kende og anven-
de, naar han vil udfore et hel-
dig Salg, saaledes er der jo

selvfølgelig ogsaa en „Omvend-
sens Psykologi,“ og, tro mig,

Billy kender den til Punkt og

Prikke. Og forstaar at anvende

Han fodrer det ind med Skeer i Folk —, han taler til

dem i et Sprog, de kan forstaa,

og overbeviser dem om, hvor us-

selt Livet er uden Gud, og en-

delig udmauer han Kristelivets

i herlige Farver — og disse en-

sidige, enkeltporede Amerikanere,

Forretningsmænd, Købmænd,

Handelsrejsende og Prængere,

Hvis eneste Interesse er de-
res Forretning, og hvis Re-

ligion er deres Forretnings

Fremgang — skikkelige,

men forstude, de kan ikke sta-

for det, de overgiver sig i Hun-

driveds. — Man sover ikke, naar

man hører Billy, thi hans Vel-

talnæhd er rivende.“

Nød dem!

Som Hvermand ved, befatter
vort Lands Regering sig ikke
med Religionsanliggender, følge-
lig heller ikke med Kristendom
eller kristelig Dannelse.

Mange af vore bedste og dygtig-
ste Statsmænd har dog ikke
alene anerkendt Kristendommen,
men været bekendende Krist-
ne, og de har kendt Værdien at
Kristendomsøvelse og kristelig
Dannelse (education).

Men hvad kan der gøres for
kristelig Undervisning og høj-
re kristelig Dannelse eller for
højre Dannelse paa kristelig
Grundlag og i kristelig Aand,
naar Landets Grundlovs Bestem-
melse om fri Religionsøvelse skal

Jo, netop idet Landet havder
fri Religionsøvelse og beskytter
sine Borgere i Benytelsen af
dette Privilegium, saa har Sta-
ten Ret til at vente, at de krist-
ne Kirkesamfund tager sig af saa-
dan Dannelse ikke blot for de-
res egne Medlemmer, men ogsaa
tilbyder andre Delagtighed i sam-
me Gode.

Mange Forsøg har været gjort
paa at bibringe den opvoksende
Slægt kristelig Undervisning og
Oppdragelse, men det meste og
bedste, der under vor Konsti-
tution kan gøres som Modvægt
mod den religiøse Undervis-
ning og Dannelse, som Staten
bider den opvoksende Slægt, er
vistnok, naar alt andet er pro-
vet, at de kristne Samfund hver
for sig holder Friskole: Søn-
dagsskole, Ferieskole, Lørdags-
skole og højere Skoler, hvor Un-
dersvisning i Kristendom medde-
les og kristelige Principper ind-
sættes — i de højere Skoler ved
Siden af Undervisning i andre
Dannelsesfag.

Vor lutherske Kirke er be-
kendt for at lægge stor Vægt
paa at faa sin Ungdom under-
vist i Guds Ord og overhovedet
for sit Skolearbejde og sin In-
teresse for at fremme Dannelse
og sprede Oplysning.

Ogsaa i dette Land har den In-
therske Kirke taget godt fat
paa Arbejdet for at meddele
den opvoksende Ungdom Dannelse
paa kristlig Grundlag. Det er
vel ikke noget at rose eller
prale af; men der er dog Grund
til at glædes over, at Herren
har ladet det lykkes for den
saal langt, som det er Tilfældet.

Vore Frænder, Nordmændene
og Svenskerne, er nægtet langt
frem paa dette Omraade — de

er næsten Foregångsmænd i

højere kristelig Skoledannelse.

Men saa vi Danske? Red, har
ikke paa rede Haand Materiale
til statistisk at kunne bevise,
hvad vi har gjort i Forhold til
hvad disse har gjort og gør —
det kommer maa ske senere —
men det forekommer os, at vi
Danske staar langt tilbage. Der-
for kommer vi her med en Hen-
stilling.

Vort Kirkesamfund har be-
gyndt Skole flere Steder og in-
dibudt Elever, og vi indbyder

den Dag i Dag; vi har ogsaa

sørget for at have noget at by-
de dem, der folger Indbydelsen

i denne Gerning. De kan næppe

gøre noget bedre for deres Børn

end at sende dem paa en god

Kristelig Skole og da fortørns-
vigt paa egen.

Og saa er der jo Praesterne i

Menighederne. De har ogsaa Lej-
tighed til at melde sig som Fri-

villige i den Gerning.

Vi har hört om i svundne Ti-

den, at en dansk Skole fik en

hel Del af sine Elever ved at en

Alderne gik ud til Storbyerne

og opsøgte danske Karle i

Boarding'hus og gjorde det

indlysende for dem, at det var

bæredie for dem at tilbringe de-
res Vintertid paa en god Sko-

le og lære noget godt og nyt-

igt.

Og nu er Tiden forestaaende,

da en hel Del Karle bliver færdige

med deres Efteraarsarbejde

og Skolens Vintertermin be-

gynder. Lad os samle de led-

ende ind, at Huset kan blive fuldt

Hjælp til over hele Linien.

Om Henstillingen er overflo-

dig, saa er der jo ingen Skade-

sket. Men Tanken kom for os,

og nu har vi udkastet den i bed-

Hensigt.

Vel, vi inddrømmer, at sligt

er lettere sagt end realiseret.

Men — det er en Erfaringssag,

at det behøves næsten for enhver

Sags Fremme saadan at gaa ud

til de enkelte, enten det nu er

Penge til en god Sag, man vil

have, eller det er Klæder til de

nøgne. Det lønner sig at gaa ud

og nøde Folk. Hvorfor saa ikke

med Hensyn til at fyde en Sko-

le med Elever?

Ved Indsamling for Eks. til

Røde Kors har man forsøgt at

udsende Breve til de enkelte,

men det har ikke givet nær saa

godt Resultat som at gaa til de

enkelte og bede hver især om

et Bidrag.